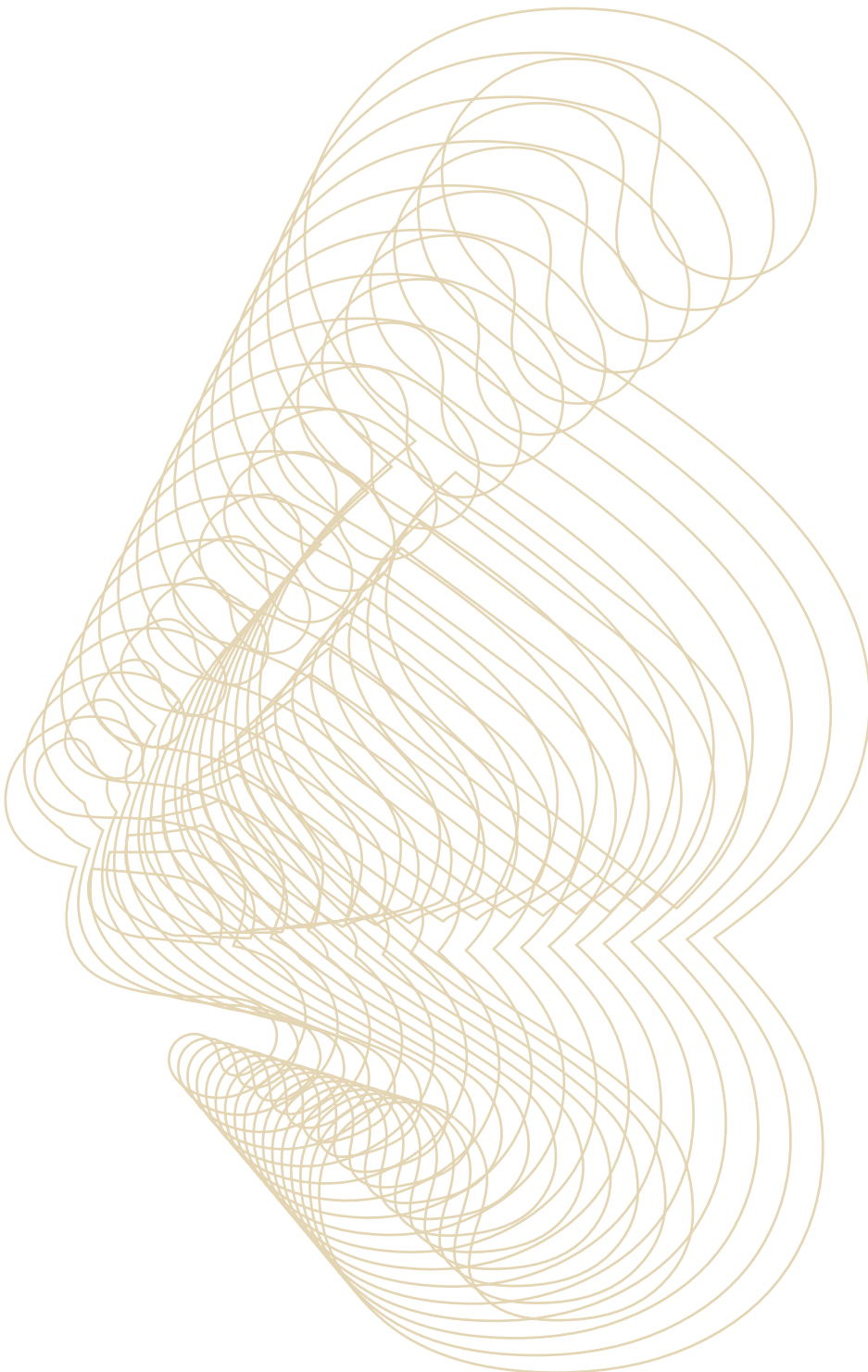

INNSTILLINGSRÅDET FOR DOMMERE

ÅRSMELDING

2006

Innstillingsrådet og dommerutnevnelser

Innstillingsrådet for dommere ble etablert 1. november 2002 i forbindelse med den store domstolsreformen, som overførte det administrative ansvar for domstolene fra Justisdepartementet til Domstoladministrasjonen.

I Ot. prp. 44 (2000-2001) er det nevnt som en grunnleggende forutsetning for at domstolene skal fungere etter sine forutsetninger at det utnevnes dyktige, innsiktsfulle og uavhengige dommere. Det ble lagt opp til en videreføring av prinsippet om en bred dommerrekruttering, slik at dommerne som utnevnes har forutgående kunnskaper fra ulike områder av samfunns- og rettslivet. I proposisjonen ble det lagt til grunn at utnevnesprosessen skal tilfredsstillende de vanlige krav til en grundig og effektiv utvelgelses- og utnevningssmåte og i tillegg ivareta endel særlige hensyn og prinsipper, som følge av domstolens spesielle stilling i samfunnet.

Innstillingsrådet er et eksternt organ med betydelige oppgaver og innflytelse på dommerutnevnelser, og virksomheten er regulert i domstollovens § 55 b. Rådets hovedoppgave er å gi innstilling til Kongen vedrørende dommerutnevnelser. Utnevneskompetansen ligger hos Kongen i statsråd, etter at saken er undergitt en meget begrenset prøving i Justisdepartementet.

Etablering av denne fremgangsmåte for dommerutnevnelser og rådets sammensetning, bygger på avveining av blant annet demokratiske, konstitusjonelle, personalfaglige og allmenne hensyn. Lovgiver ønsket ikke et laugstyre hvor hele utnevnesprosessen ville skje innenfor domstolene og heller ikke en korporativ prosess i et organ sammensatt av representanter fra arbeidsgiver og arbeidstakerne. Dette er utførlig drøftet i NOU 1999:19 og Ot. prp. 44.

Innstillingsrådet gir innstillinger for alle faste dommer- og domstollederstillinger i alle tre rettsinstanser i de alminnelige domstoler (med unntak for høyesterettsjustitiarius) og for begge instanser i jordskifterettene, jf. domstollovens §§ 55 a-c. Innstillingsrådet gir videre innstilling ved konstitusjoner over ett år. For konstitusjoner inntil ett år, har Innstillingsrådet vedtakskompetanse, jf. domstollovens §§ 55 e-f. Ved konstitusjoner inntil seks måneder har Innstillingsrådet delegert kompetansen til Domstoladministrasjonen, men slik at det for konstitusjoner mellom tre og seks måneder tas kontakt med Innstillingsrådets leder.

Konstitusjoner av høyesterettsdommere behandles ikke av Innstillingsrådet, men av Justisdepartementet.

Innstillingsrådets sammensetning og medlemmenes funksjonstid

Innstillingsrådet skal etter domstollovens § 55 bestå av syv personer; tre dommere, en advokat, en jurist ansatt i offentlig stilling og to allmenne medlemmer som ikke er jurister. Fra 1. januar 2006 fikk Innstillingsrådet ansvar for å innstille også ved utnevning av jordskiftedommere samt for å beslutte konstitusjoner i disse dommerstillinger. Innstillingsrådet ble fra dette tidspunkt supplert med to medlemmer, en jordskiftedommer og en jordskifte kandidat. De tiltrer Innstillingsrådet når det er innstillinger av jordskiftedommere som behandles. Samtidig trer ett dommermedlem og juristmedlemmet fra offentlig sektor ut. De to jordskiftemedlemmene innkalles til alle møter i Innstillingsrådet.

Rådets medlemmer oppnevnes av Kongen, som også oppnevner lederen. I tillegg oppnevnes personlige varamedlemmer. Oppnevningstiden er fire år, med adgang til gjenoppnevning for en periode. Rådet har etablert nestlederfunksjon og velger selv nestleder. Innstillingsrådet for dommere hadde i 2006 følgende medlemmer og varamedlemmer:

- Sorenskriver Gunnar Lind, Bodø (leder) (01.11.02 – 31.10.10)
- Personlig varamedlem: Sorenskriver Stein Husby, Kongsberg (16.01.04 – 31.12.07)
- Tingrettsdommer Ragnhild Olsnes, Stavanger (nestleder til 31.10.06) (01.11.02 – 31.10.06)
- Sorenskriver Inger Myhr, Hurum (01.11.06 – 31.10.10)
- Personlig varamedlem: Kst. sorenskriver Odd A. Bartnes, Levanger (01.09.05 – 31.08.09)
- Politiadvokat Elisabeth B. Løvold, Lillehammer (01.11.02 – 31.10.06)
- Direktør Anne Pauline Jensen, Oslo (01.11.06 – 31.10.10)
- Personlig varamedlem: Avd. direktør Sissel Slapgård, Steinkjer (01.11.06 – 31.10.10)

- Selvstendig næringsdrivende
Eldbjørg Løwer, Kongsberg
(01.11.02 – 31.10.10)
- Personlig varamedlem:
Spes.konsulent Alvhild Yttergård, Tromsø
(01.11.02 – 31.10.10)
- Lagmann Erik Melander, Oslo
(nestleder fra 01.11.06)
(01.11.02 – 31.10.08)
- Personlig varamedlem:
Lagdommer Fridtjof Mohr, Hamar
(01.11.02 – 31.10.08)
- Advokat Per Norvald Sperre, Ålesund
(01.11.02 – 31.10.08)
- Personlig varamedlem:
Advokat Olav Eriksen, Finnsnes
(01.09.05 – 31.08.09)
- Seniorrådgiver Bernt Bull, Oslo
(01.11.02 – 31.10.08)
- Personlig varamedlem:
Sykepleier Rigmor Kofoed-Larsen, Lillehammer
(01.11.02 – 31.10.08)
- Jordskifteoverdommer Reidar Flaatten, Skien
(01.01.06 – 31.12.09)
- Personlig varamedlem:
Jordskiftedommer Liv Grimsmo, Surnadal
(01.01.06 – 31.12.09)
- Daglig leder Una Dahlen-Kvalvaag, Malvik
(01.01.06 – 31.12.09)
- Personlig varamedlem:
Daglig leder Anlaug Kjelstad, Florø
(01.01.06 – 31.12.09)

Direktøren i Domstoladministrasjonen (DA) eller den han bemyndiger, har møterett i Innstillingsrådet. DA er i tillegg sekretariat for Innstillingsrådet og utfører vesentlige oppgaver under forberedelsen av sakene og i møtene, samt ved generell rådgivning innenfor rådets funksjonsområde. Vanligvis møter avdelingsdirektør for juridisk enhet og ytterligere tre medarbeidere fra DA.

Innstillingsrådets aktiviteter i 2006

Innstillingsrådet gjennomførte elleve møter i 2006, derav tre møter ut over det som var opprinnelig planlagt. Ett møte ble avlyst grunnet manglende oppnevning/reoppnevning av medlemmer og varamedlemmer fra 1. november 2006. Ekstra møter har blitt gjennomført som følge av stor arbeidsmengde og for å holde raskt fremdrift i sakene. På møtene deltar Innstillingsrådets faste medlemmer. Varamedlemmene deltar dersom de har deltatt i intervjuer eller på grunn av forfall eller inhabilitet hos de faste medlemmene. Både de faste medlemmene og varamedlemmene deltok på et fellesmøte i februar.

Innstillingsrådet har avsluttet et større arbeid med gjennomgang og dokumentasjon av rådets praksis/policy, som ble påbegynt i 2005. Dette har munnet ut i et praksis-/policynotat som ble ferdigstilt i oktober 2006. Notatet er skrevet av og for Innstillingsrådet og er i utgangspunktet et arbeidsdokument for rådet og sekretariatet/Domstoladministrasjonen. Men siden Innstillingsrådets vurderinger/begrunnelser i enkelt saker ikke kan gjøres kjent, har Innstillingsrådet vurdert det som viktig at rådets praksis og policy på generelt grunnlag blir gjort tilgjengelig for alle interesserte. Praksis-/policynotatet er derfor lagt ut på www.domstol.no.

Notatet inneholder også praktisk informasjon til søkere og domstolleder. Det er utarbeidet særskilte informasjonsdokument til søkere og til domstolledere, som også ligger på www.domstol.no og domstolenes intranett og med linker til praksis-/policynotatet. På www.domstol.no ligger videre årsmeldinger, opplysninger om Innstillingsrådets møteaktiviteter og innstillinger/vedtak m.v. Innstillingsrådet håper gjennom dette å gjøre sin virksomhet mer kjent.

Som en del av arbeidet med praksis-/policynotatet, har Innstillingsrådet sammen med DA gjennomgått arbeidsfordelingen mellom rådet og sekretariatet. Videre er det sett på organisatoriske forbedringer, med sikte på behandlingsformer som på beste måte ivaretar rask behandling og sikrer høy kvalitet i behandlingen. Det har også vært viktig for rådet at prosessene oppleves som gode for søkerne, domstolene/domstollederne og Justisdepartementet. Forbedringer av prosessene vil være en kontinuerlig oppgave, og etter hvert som nye endringer gjennomføres vil praksis-/policynotatet bli oppdatert.

Innstillingsrådet gav i begynnelsen av oktober 2006 høringsuttalelse til LOK-prosjektets sluttrapporter. LOK-prosjektet (L= Ledelse, O = Organisering, K = Kompetanse) har gjennom flere år gjennomgått mange sider ved organiseringen av domstolsvesenet. Med utgangspunkt i praksis-/policynotatets gjennomgang av ønskelige dommeregenskaper, har Innstillingsrådet bedt om at det i oppfølgingen av LOK-prosjektet vurderes videreutvikling av kriterier for egenskaper og ferdigheter som bør vektlegges ved utvelgelse av søkere til dommerstillinger.

Innstillingsrådet har i 2006 hatt ett møte med Justisdepartementets politiske og administrative toppledelse for gjensidig informasjons- og meningsutveksling. Innstillingsrådet har også bedt Justisdepartementet uttale seg vedrørende forslag fra Innstillingsrådet om forbedrete rutiner i samhandlingen mellom Innstillingsrådet og departementet.

Justisdepartementet besluttet i 2006 å iverksette en evaluering av innstillingsprosessen for dommere, blant annet med utgangspunkt i at ordningen har vært i funksjon i fire år. Departementet engasjerte Statskonsult til oppgaven. Arbeidet startet opp høsten 2006 og avsluttes våren 2007.

Dommerutnevnelser

Generelt er det alminnelig god tilgang på søkere til ledige dommerstillinger, og til Oslo-domstolene er søkningen til dels meget god.

Til domstollederstillinger er det imidlertid jevnt over

meget få søkere. Det samme gjelder for jordskifte-dommerstillinger generelt og jordskifterettslederstillinger spesielt. Dette vurderer Innstillingsrådet som en betydelig utfordring. Det er også ønskelig med flere kvinnelige søkere og også en større søking til dommerstillinger i Høyesterett. En del stillinger har måttet bli utlyst på nytt for å få et bredere søkertilfang. Rekruttering av søkere, det vil si å skaffe et godt søkertilfang, er ikke et ansvar for Innstillingsrådet. Dette ansvaret påligger Domstoladministrasjonen, vedkommende domstol og aktuelle departementer. Innstillingsrådet har anmodet Domstoladministrasjonen om å intensivere arbeidet på dette området.

I 2006 har det blitt utnevnt 6 domstolledere (alle i første instans) og 38 dommere (derav 2 i Høyesterett, 10 i andre instans, 23 i første instans og 3 i jordskifterettene). Innstillingsrådet har i den forbindelse vurdert 363 søknader og gjennomført 152 intervjuer. I tillegg har det vært søknadsbehandling og intervju til 3 konstitusjoner på inntil ett år, med behandling av 18 søknader og 9 intervjuer. Til sammen har Innstillingsrådet i 2006 behandlet 381 søknader og gjennomført 161 intervjuer. I tillegg er det behandlet 42 konstitusjoner av ekstraordinære lagdommere i lagmannsrettene.

Av de utnevnte i 2006 er det i de alminnelige domstolene:

- 46 % kvinner og 54 % menn.
- Gjennomsnittsalder ved utnevning: 46 år.

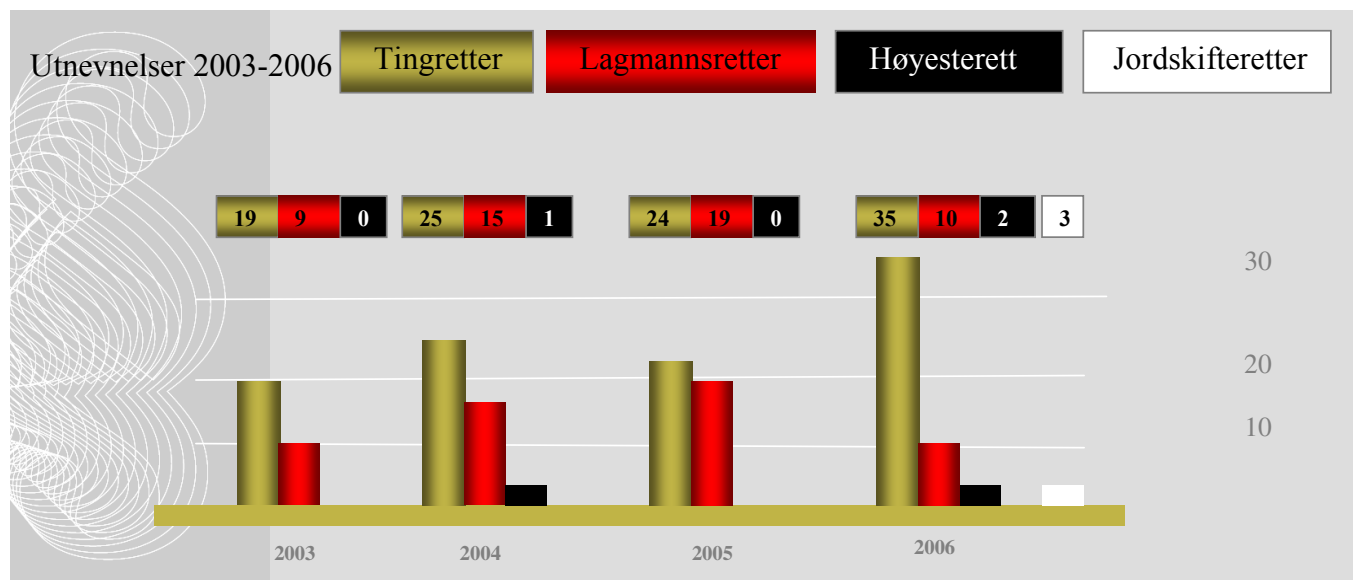
Av de utnevnte i 2006 er det i jordskifterettene:

- 100 % menn.
- Gjennomsnittsalder ved utnevning: 37 år.

Statistikk for dommerutnevnelser i perioden 2003-2006, de alminnelige domstolene

	2003	2004	2005	2006
Utnevnte, alminnelige domstoler:				
Antall utnevnte, totalt	28	41	43	41
Antall utnevnte domstolledere	6	11	4	6
Antall utnevnte totalt i 1. instans	13	15	20	29
Antall utnevnte totalt i 2. instans	9	14	19	10
Antall utnevnte totalt i Høyesterett	0	1	0	2
Kvinneandel blant alle utnevnte	54 %	27 %	37 %	46 %
Kvinneandel blant utnevnte domstolledere	67 %	27 %	50 %	0 %
Gjennomsnittsalder ved utnevning	46	48	48	46

	2003	2004	2005	2006
Yrke ved utnevnelse:				
Fra dommerembete (fast eller konstituert)	46 %	54 %	53 %	54 %
Privat advokat	42 %	34 %	28 %	29 %
Påtalemyndighet	4 %	7 %	5 %	7 %
Øvrige offentlige stillinger	4 %	5 %	12 %	10 %
Annen bakgrunn (privat sektor, ikke advokat)	4 %	0 %	2 %	0 %
Søkermasse:				
Antall søknader totalt	223	341	440	359
Gjennomsnitt antall søkere pr. stilling, totalt	8.0	8.3	10.2	8.8
Maks. antall søkere på en stilling, utenom domstollederstilling	24	37	66	38
Min. antall søkere på en stilling, utenom domstollederstilling	3	4	7	2
Kvinneandel blant alle søkere, totalt	31 %	34 %	35 %	32 %
Antall søknader totalt vedr. domstolleder	31	42	25	17
Gjennomsnitt antall søkere pr. domstollederstilling	5.2	3.8	6.3	2.8
Maks. antall søkere på en domstollederstilling	10	9	9	11
Min. antall søkere på en domstollederstilling	1	2	4	1
Kvinneandel blant søkere vedr. domstolleder	23 %	29 %	20 %	35 %
Antall gjennomførte intervjuer totalt	105	136	138	148
Andel søkere intervjuet, gjennomsnitt	47 %	40 %	31 %	41 %

Statistikk for dommerutnevnelser 2006, jordskifterettene

2006

Utnevnte, jordskifterettene:

Antall utnevnte totalt i jordskifterettene	3
Kvinneandel blant alle utnevnte	0 %
Gjennomsnittsalder ved utnevning	35

Yrke ved utnevning:

Fra jordskiftedommerembete (fast eller konstituert)	-
Fra overingeniør med løyve	100 %
Øvrige offentlige stillinger	-
Annen bakgrunn (privat sektor)	-

Søkermasse:

Antall søknader totalt	4
Gjennomsnitt antall søkere pr. stilling, totalt	1.3
Maks. antall søkere på en stilling, utenom domstollederstilling	2
Min. antall søkere på en stilling, utenom domstollederstilling	1
Kvinneandel blant alle søkere, totalt	0 %

Antall søknader totalt vedr. jordskifterettsleder	-
Gjennomsnitt antall søkere pr. domstollederstilling	-
Maks. antall søkere pr. domstollederstilling	-
Min. antall søkere vedr. domstollederstilling	-
Kvinneandel blant søkere vedr. domstolleder	-

Antall gjennomførte intervjuer totalt	4
Andel søkere intervjuet, gjennomsnitt	100 %

